

Fortunvængets Grundejerforening

Kære venner

Jeg hedder Annette Hartung og er formand for bestyrelsen for Fortunvængets Grundejerforening.

Bestyrelsen er meget glad for, at I er kommet i dag for at markere foreningens 50-års jubilæum.

Jeg havde egentlig tænkt at fortælle noget om de forløbne 50 år, men det har vi faktisk gjort i den lille folder, som vi uddeler i dag.

Derfor vil jeg hellere fortælle lidt om, hvordan det gik til, at området i sin tid blev udstykket.

Derved bevæger jeg mig langt uden for grundejerforeningens arealer og langt tilbage i tiden, nemlig helt til 1778.

I 1778 blev Lyngbys bondejord udskiftet. Hidtil havde alle bønder boet tæt på hinanden og drevet jordene sammen. Men nu blev jordene delt op stort set efter lagkagemønster, og hver bonde fik sit eget areal.

For nogle af bønderne gav det ret lange afstande mellem bolig og marker, så nogle valgte at flytte deres gårde ud på egen jord. Det gjaldt bl.a. Viegaard (den nuværende Hvidegaard), Tronegården (som lå omtrent hvor Dyrehavegård nu ligger) og Fortungaarden.

Fortungården lå, hvor Dyrehavegårdsvej 16 nu ligger. Dens jorde lå ind mod Dyrehaven og omfattede således det område, hvor vi bor.

I 1865 blev Tronegården og Fortungaarden lagt sammen til Dyrehavegård. Ejeren - godsejer og løjtnant Johannes Hage - fik i 1878 udlægsskøde på jordene, og han udstykkede en del parceller til landsteder. Nogle af husene fra dengang kan f.eks. ses på østsiden af Dyrehavegårdsvej og på Trongårdsvej.

Da Københavns befæstning blev anlagt omkring 1890, blev der fra den tidligere Fortungården solgt et areal til Fortunfortet, der blev opført 1891-92 og var i brug til 1920. I 1924 blev fortets arealer solgt til udparcellering, og i 1955 overtog Lyngby-Tårnbæk Kommune selve fortanlægget, som i 1992 blev fredet og beskyttet som fortidsminde.

Dyrehavegaard blev i mange år drevet som traditionelt landbrug med kornavl, kvæg og mejeri. I 1916 blev gården solgt til et aktieselskab, som i 1930 solgte den til Københavns kommune.

På det tidspunkt var jordpriserne i Københavns omegn steget så meget, og tiderne for langbruget var så dårlige, at det var svært at få driften på gårdene i Lyngby-Taarbæk til at løbe rundt. En undtagelse var Carlshøj, der blev drevet som gartneri.

Københavns kommune ville gerne sikre sig jord til fremtidig ekspansion og købte derfor i 1930 ikke bare Dyrehavegård, men også fem andre gårde på Fortunallet, nemlig Lindegård, Lyngbygård, Toftebæksgård, Hvidegård og Stenerødgård.

Straks efter købet i 1930 begyndte Københavns Magistrat i tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk kommune at udarbejde planer for udstykning og bebyggelse af de seks gårde.

En grund på hjørnet af Trongårdsvej og Hjortekærvej blev hurtigt solgt til Gentofte Kommune, der i 1935-37 opførte de hvide vandbeholderen, som står der endnu.

Planlægningsarbejdet resulterede i 1943 med vedtagelse af en dispositionsplan og byplan for Lyngby-Taarbæk kommune. Den gav bl.a. mulighed for at anlægge en ny motorvej fra Lyngbyvej ved Vangede til Hørsholm, gående tværs igennem Fortunarealet, altså den senere Helsingørmotorvej.

Byplanen gav også mulighed for at bygge en ny S-bane fra Jægersborg til Gl. Holte, med en station "Fortunen" umiddelbart nord for Klampenborgvej. Her foreslog man at placere et forretningskvarter og etageboliger omgivet af enfamiliehuse og rækkehuse.

Byplanen fra 1943 blev dog hurtigt ændret ganske væsentligt. Først fordi ejeren af gården Carlshøj, der ikke var solgt til København, i 1943 søgte om og fik tilladelse til at sælge byggegrunde til etagebyggeri.

Dernæst blev byplanen ændret, fordi Københavns Magistrat gerne ville imødekomme Statens Luftfartstilsyns ønsker om at få et større areal af Dyrehavegårds jorder udlagt som et grønt område, der senere kunne bruges som flyveplads.

I en ny byplan fra 1949 gav kommunen udtryk for, at den ikke ønskede en flyveplads, men gerne så Dyrehavegårds jorder bibeholdt som grønt landbrugsareal.

I 1957 overdrog Københavns Magistrat et areal langs sydsiden af Rævehøjvej til Akademiet for de tekniske Videnskaber, som året efter opførte det, der nu hedder Force Teknologi. Dette areal var egentlig udlagt til grønt område.

Resten af de arealer, som Københavns Magistrat havde i Lyngby, fik Lyngby-Taarbæk kommune mulighed for at købe i 1957, i alt 1786 tdr. land. Det var fortrinsvis Dyrehavegårds jorde, som man hurtigt begyndte at sælge eller bygge på.

Staten fik lov at købe et areal på Trongårdsvej til nye bygninger til Jonstrup

Seminarium. På naboarealet var det planlagt at bygge en ny skole, så det endte med, at Trongårdsskolen og seminariet blev bygget samtidigt og fik et nært samarbejde og fælles brug af svømmehal og boldspilhal. Skolen blev taget i brug i 1959, og seminariet året efter. Seminariet blev lukket i 1992, og bygningerne blev til et nyt uddannelsescenter, det der nu hedder Erhvervsakademiet København Nord.

I 1958 blev der vedtaget en lov om at flytte Polyteknisk Læreanstalt til Lyngby, hvor staten lagde sin hånd på 45 ha fra Dyrehavegård og lagde det sammen med nogle lodder, som staten ejede af Lindegård, Lyngbygård og Toftebæksgård (ca. 27 ha). Disse lodder havde i nogen tid været benyttet som flyveplads.

Oprindeligt regnede man med at de 45 + 27 ha var nok til Polyteknisk Læreanstalt, men allerede i 1959 blev det besluttet at erhverve yderligere 27 ha fra Carlshøj, så læreanstalten fik i alt 100 ha, for hvilke kgl. Bygningsinspektør Nils Koppel udarbejdede bebyggelsesplanen.

Det gav alt sammen mange nye arbejdspladser, og kommunen ville naturligvis gerne have gang i boligbyggeriet og tiltrække gode skatteborgere. Derfor besluttede man i 1960 at udstykke grunde til både Hvidegårdsparken, Trongårdsparken og Fortunparken. Grundene blev hurtigt solgt, og der blev anlagt veje og byggemodnet, så de første huse i vores område stod færdige i 1961.

Ved salget af grundene krævede LTK, at der blev oprettet en grundejerforening, som alle til enhver tid skal være medlem af. Vores grundejerforening blev derfor stiftet den 24. februar 1961.

I 1963 havde 2/3 af medlemmerne afsluttet deres byggeri. På hjørnet af Fortunvænget/Dyrehavegårdsvej blev der friholdt fire grunde, hvor der i 1970 blev anlagt en skøjtebane, som om sommeren blev brugt til boldspil. Da kommunen senere manglede penge i kassen, blev de fire grunde sat til salg i 1979. Og fem år senere var alle 78 grunde bebygget.

Mange af grundene blev købt af unge akademikere, ikke mindst ingeniører, arkitekter, jurister foruden journalister, musikere og enkelte håndværkere. Så vidt jeg har kunnet se, så er der stadig 19 af de oprindelige familier tilbage, nogle dog som enker eller enkemænd.

I mange tilfælde valgte de at opføre et typehus på måske omkring 125 kvm. Det var dengang stort nok til en familie med et par børn. Og det vrimlede snart med børn i kvarteret. I starten sad mange familier måske lidt hårdt i det, men den økonomiske udvikling gjorde, at de ret hurtigt kom til muffen, så de havde råd til at udvide husene i takt med, at børnene blev større. Der er derfor ikke mange af kvarterets huse, der står helt som de blev opført, men kvarteret har dog stadig det samme præg af gedigen kvalitet uden at være prangende.

Til gengæld har det grønne islæt ændret sig. Buske og træer er blevet store, så der er ikke samme kontakt over hækkene, som der var i de første år. Dengang var der en del mødre, som var hjemmegående eller havde halvdagsarbejde, og børnene var ikke nær så meget i institutioner som nu, så de kunne nemt lege hos hinanden eller ude på vejen.

Det er sværere nu. Og det kan så være en ekstra grund til, at vi prøver at finde sammen på anden vis. Som f.eks. i dag.

Da vi skulle forberede jubilæet, var det faktisk ret svært at samle historisk materiale om foreningen. Men vi har gjort vores bedste og samlet lidt i den lille folder.

Vi vil imidlertid gerne samle og videregive endnu mere stof, hvilket jo er nemt nu, da vi har en hjemmeside, hvor der løbende kan lægges både tekster og billeder ind.

Derfor vil vi opfordre alle til at bidrage med materiale, som de mener kan interessere andre.

Vesa i Fortunparken 13 har tilbudt at skanne gamle billeder mm.

Og Gert i FP 42 vil sørge for, at det kommer på hjemmesiden.

Så hvis I har noget, I gerne vil dele med andre, så kan I kontakte dem eller mig.

Med disse ord vil jeg ønske jer et par hyggelige timer og slutte med at bede jer råbe tre lange og tre korte hurraer for Fortunvængets grundejerforening og dens beboere.